

Whitepaper Samenwerking

Gerichte samenspraak om je ambities te realiseren

De norm Samenwerking maakt deel uit van *Zicht op Ontwikkeling. Certificeringskader taalhuizen*. Om het taalhuis te ondersteunen bij de voorbereiding op de audit, leggen we in deze whitepaper uit wat de plaats van de norm Samenwerking is. De verschillende aspecten van deze norm komen aan bod en we lichten de toetsing bij de audit toe.

DE NORM SAMENWERKING BINNEN HET CERTIFICERINGSKADER

Binnen het certificeringskader, dat bestaat uit zeven normen, is Samenwerking de derde norm die aan bod komt in de audit:

De norm Samenwerking (norm 3) wordt, samen met de middelen (norm 2), de mensen (norm 4) en de producten en diensten (norm 5), ingezet om de opdracht en de ambities van het taalhuis (norm 1) te realiseren en tot resultaten te brengen. Vervolgens dient het taalhuis daarover verantwoording te kunnen afleggen door te laten zien wat de resultaten en maatschappelijke effecten van het taalhuis zijn (norm 6). Handelen conform privacywetgeving, norm 7, is een overkoepelende norm die in een afzonderlijke whitepaper is toegelicht.

OVER SAMENWERKING

Bij het begrip Samenwerking gaat het om de vraag in hoeverre en op welke wijze relevante (taal)partners binnen en buiten het verzorgingsgebied door het taalhuis worden ingeschakeld om bij te dragen aan geformuleerde ambities en resultaten. Naast de subsidiërende rol wordt de gemeente bij deze norm vooral gezien als (mogelijke) samenwerkingspartner, omdat er samen aan wordt gewerkt om laaggeletterdheid te bestrijden. Dat betekent een brede uitleg van het begrip “samenwerking”; samenwerking kan namelijk ook plaatsvinden in bijvoorbeeld specifieke afhankelijkheidsrelaties. Naast de gemeente(n) is er een brede verscheidenheid aan kernpartners en (taal)partners die ook bijdragen aan het bestrijden van laaggeletterdheid. Aan alle samenwerkingsrelaties kunnen meer en minder vergaande eisen worden gesteld.

INDICATOREN M.B.T. DE NORM SAMENWERKING

Aan de hand van vijf indicatoren (in de vorm van stellingen) ontstaat een eerste beeld van de manier waarop het taalhuis vorm en inhoud geeft aan de norm Samenwerking. Deze indicatoren worden met “ja” of “nee” beantwoord en kunnen worden voorzien van ondersteunende documentatie.

1. Als vertaling van het (meerjaren)beleidsplan is de bijdrage van (kern)partners aan de ambities van het taalhuis beschreven, alsmede hun rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Om laaggeletterdheid effectief te kunnen bestrijden is een stevig verankerde samenwerking noodzakelijk binnen het lokale verzorgingsgebied. Die is niet vrijblijvend, daarom is het belangrijk is om de bijdrage van de (kern)partners aan de ambities van het taalhuis over een langere periode duidelijk vast te leggen. Dit kan het taalhuis doen door middel van bijvoorbeeld een convenant.

2. Het is duidelijk wie de primaire opdrachtgever(s) zijn van het taalhuis en bij wie het primaat van aansturing binnen het taalhuis ligt.

Hoewel het taalhuis in de meeste gevallen geen (juridische) entiteit is, is het wel belangrijk om duidelijk te zijn over hoe de opdrachtgeving is geregeld, wie de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid voor het taalhuis draagt en wie de dagelijkse coördinatie van de werkzaamheden verzorgt. Deze

duidelijkheid over taken en verantwoordelijkheden voorkomt verwarring en zorgt ervoor dat de ambitie van het taalhuis niet op de achtergrond raakt.

3. Als onderdeel van het plan van aanpak is de bijdrage van (kern)partners aan de ambities van het taalhuis beschreven.

In een plan van aanpak wordt de bijdrage van (kern)partners aan het taalhuis, afgeleid van het meerjarenplan, nader geconcretiseerd. Het gaat dan om wat elk van de (kern)partners in een afgebakende periode inbrengt in het taalhuis. De ene partner kan bijvoorbeeld een bijdrage leveren in het zoeken naar vindplaatsen voor laaggeletterden, terwijl een andere partner een rol kan hebben bij het voeren van de administratie van het taalhuis.

4. Als onderdeel van het plan van aanpak is de niet vrijblijvende samenwerkingsrelatie (inclusief rolverdeling) met (kern)partners binnen het taalhuis beschreven.

Hier gaat het erom hoe (kern)partners en andere (taal)partners hun samenwerking hebben uitgewerkt. Zo zijn bijvoorbeeld afspraken vastgelegd over de manier waarop de uitvoering van de samenwerking wordt geëvalueerd en op basis van welke criteria kan worden vastgesteld of de samenwerking heeft opgeleverd wat er van verwacht werd.

5. Het taalhuis heeft met zijn (kern)partners afspraken gemaakt over de wijze waarop hij ontvangen subsidies rechtmatig inzet.

Het taalhuis spreekt met zijn (kern)partners af op welke wijze hij de ontvangen subsidie(s) besteedt, beheert en verantwoordt. Dit laatste kan door middel van een financieel jaarverslag c.q. een jaarrekening. Het kan ook zijn dat de financiën van het taalhuis worden verantwoord in de jaarrekening van de penvoerder.

DE AUDIT

Tijdens de audit toetsen de auditoren aan de hand van de zelfevaluatie, de geüploade documenten, de interviews en hun eigen observaties of papier en realiteit met elkaar overeenkomen. De bevindingen en conclusies van de audit moeten antwoord geven op deze vraag: certificering ja, voorwaardelijk of nee. De verbeterpunten geven de richting aan voor verdere ontwikkeling van het taalhuis.

De auditoren toetsen de normen 1 tot en met 7 (zie afbeelding op pagina 1) aan de hand van beoordelingsaspecten. Het taalhuis zelf heeft deze aspecten ook al in de zelfevaluatie gescoord met Niet, Beperkt, Grotendeels of Volledig.

DE BEOORDELINGSASPECTEN LUIDEN ALS VOLGT:

1. De wijze waarop deze norm wordt vormgegeven draagt bij aan het realiseren van de ambities.
2. De uitvoering van de norm is zichtbaar in de dagelijkse praktijk.
3. Op basis van evaluatie en reflectie wordt aantoonbaar geleerd en (door)ontwikkeld.

De auditoren vragen naar voorbeelden waarmee de score op deze vragen aantoonbaar wordt gemaakt. Tijdens de audit-dag(en) nemen ze een of meer steekproeven. Afhankelijk van het taalhuis worden er verschillende accenten gelegd bij de dienstverlening, de actualiteit van ambities en knelpunten. Als het taalhuis nog niet aan de norm voldoet, kan het taalhuis dit verklaren. Ook vernemen de auditoren graag het plan van aanpak om wel aan de norm te voldoen. De auditoren zullen toetsen of het taalhuis zich bewust is van de gevolgen dan wel risico's van het niet voldoen. De auditoren geven, aan de hand van hun bevindingen, een score aan de beoordelingsaspecten met Niet, Beperkt, Grotendeels of Volledig.

DE INVULLING VOOR NORM 3, SAMENWERKING

Beoordelingsaspect 1

De wijze waarop deze norm wordt vormgegeven draagt bij aan het realiseren van de ambities.

De auditor toetst of de inzet van samenwerkingsverbanden bijdraagt aan het realiseren van de ambities. Hierbij wordt gekeken enerzijds bekeken welke samenwerkingsverbanden het taalhuis inzet en anderzijds wordt bepaald in hoeverre de ingezette samenwerkingsverbanden relevant en effectief zijn voor de ambities het taalhuis en het bestrijden van laaggeletterdheid.

Dit kan onderbouwd worden door bijvoorbeeld:

- Overzicht van (kern)partners en andere (taal) partners en hun bijdrage aan de ambities van het taalhuis;
- Plan van aanpak met nadere concretisering van de activiteiten en inbreng van partners.

Beoordelingsaspect 2

De uitvoering van de norm is zichtbaar in de dagelijkse praktijk.

De wijze waarop het taalhuis vorm en inhoud geeft aan de norm Samenwerking wordt aantoonbaar uitgevoerd en herkend door de betrokken (kern)partners en andere (taal)partners. Ook taalhuismedewerkers en taalhuisvrijwilligers zijn hiervan op de hoogte en dragen bij aan de samenwerkingsrelaties. De auditoren toetsen of het beleid m.b.t. Samenwerking in de dagelijkse praktijk van het taalhuis zichtbaar is.

Dit kan onderbouwd worden door bijvoorbeeld:

- Activiteiten waaruit blijkt dat de (kern)partners en andere (taal)partners samenwerkingsactiviteiten verrichten op basis van samenwerkingsovereenkomsten of samenwerkingsconvenanten;
- Een overzicht met beschrijving van activiteiten waaraan (kern)partners en andere (taal)partners hun bijdrage hebben geleverd;
- Een jaarverslag met financiële verantwoording c.q. een jaarrekening.

Beoordelingsaspect 3

Op basis van evaluatie en reflectie wordt aantoonbaar geleerd en (door)ontwikkeld.

Om te beoordelen of de inzet van samenwerkingsverbanden effectief is worden evaluaties en reflectiemomenten georganiseerd. Hieruit blijkt niet alleen dat het taalhuis leert van de wijze waarop het zijn samenwerkingsverbanden inzet om laaggeletterdheid te bestrijden, maar ook op welke wijze het taalhuis m.b.t. samenwerking kan worden (door)ontwikkeld. Dit kan uitmonden in een gewijzigde praktijk of in bijgestelde ambities.

Dit kan onderbouwd worden door bijvoorbeeld:

- Verslagen van evaluaties en/of reflectiemomenten, zowel met de (kern)partners en andere (taal) partners als binnen het taalhuis met medewerkers en vrijwilligers;
- Voorbeelden van tussentijdse wijzigingen in samenwerkingsrelaties van het taalhuis;
- Voorbeelden waaruit blijkt dat de samenwerkingsafspraken van het taalhuis zijn bijgesteld;
- Verbeterplannen c.q. verbetermaatregelen.

